

૨૧

ગરીબ કલ્યાણ વર્ષ ૨૦૧૭ માટેના રાજ્ય
સરકારની કલ્યાણકારો યોજનાઓ માટે લાભાર્થી
કુટુંબોની પસંદગી કરવા બાબત.

૨૨

ગુજરાત સરકાર

પંચાયત, ગ્રામ ગૃહનિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગ,

છાલ ક્રમ-૧૦-૨૦૧૭-૧૦૨૭-૬

સચિવાલય, ગાંધીનગર.

તારીખ: ૩૦/૬/૨૦૧૭.

કુટુંબ:-

ભારત સરકાર દ્વારા વર્ષ ૨૦૧૭ પણ્ડિત હિનેંદ્રાયાળ ગરીબ કલ્યાણ વર્ષ તરીકે જાહેર કરવામાં આવેલ છે, અને ગુજરાત સરકારનો પણ એ નિર્ધાર છે કે આ વર્ષ ઇરાયાન રાજ્યમાં વસતા ગરીબ કુટુંબોના જીવનના ધોરણોમાં સુધાર થાય અને તેમની આવકમાં વધારો થાય. તે માટે સમયબધ અને અસરકારક રીતે પગલાં ભરવામાં આવે તે આવકશક છે. ગુજરાત સરકારના અલગ અલગ વિભાગો દ્વારા અમલમાં આવેલ લગભગ ૩૫૦ કલ્યાણકારી યોજનાઓ છે, જે યોજનાઓ અંતર્ગત અલગ અલગ વિભાગો લાભાર્થીઓ પરસંદ કરી તેમને વિવિધ લાલો આપે છે. આ અનુસંધાન રાજ્ય સરકારે સુનિશ્ચિત કરેલા છે કે જે કુટુંબો સૌથી વધુ વંચિત છે તેમને પસંદગીમાં અગત્યા આપી તેમના માટે કઈ યોજનાઓ કેન્દ્ર લાભો આપી શકાય છે તે ચકાસી વધુમાં વધુ તેમને લાગુ-પડતી યોજનાઓ હેઠળ તેમને આવરી લેવામાં આવશે. વધુમાં આવા કુટુંબોને સ્વરોજગારની નવી તકો ઉલ્લેખિત કરવા માટે અથવા તો તેમને સ્વરોજગારથી થનાર આવકમાં ઉમેરો થાય તે માટે આવા કુટુંબોની મુજબ્બૂમિ, ગામની પરિસ્થિતિ, નાના મોટા ધંધાની Viability, કુટુંબના સભ્યોના વારસાગત હુન્દર અને કૌશલ્ય તથા લેવામાં આવેલ તાલીમ વગેરે ધ્યાને લઇને આવકના સાધનો આપવાના રહેશે.

ઉપર જણાવેલાં હેતુઓ સિધ્ય કરવા માટે સંબંધિત વિભાગોને નીચે મુજબની સૂચનાઓ આપવામાં આવે છે.

૧. ભારત સરકારના ગ્રામીણ વિકાસ મંત્રાલય દ્વારા કરવામાં આવેલ સામાજિક-આર્થિક અને જાતિઃ આધારિત વસ્તી ગણતરીની માહિતી પ્રમાણે જે કુટુંબો Automatic Inclusion ની શૈખિકમાં આવે છે અને જે કુટુંબોમાં સાતે સાત પ્રકારની વંચિતતાઓ અને ત્યાર પછી છ પ્રકારની વંચિતતા, પાંચ પ્રકારની વંચિતતા અને થ્રીર પ્રકારની વંચિતતા આ રીતે વંચિતતાના કમ જોઈ કલ્યાણકારી યોજનાઓ હેઠળ પસંદગી માટે ટોચઅગ્રાત્યા આપવાની રહેશે.

- 2
2. વંચિત કુટુંબોની સામાજિક-આર્થિક અને જાતિ આધારિત વસ્તી ગણતરીની પરિસ્થિતિ દર્શાવે છે અને ૨૦૧૭ સુધી વંચિત કુટુંબોની પરિસ્થિતિમાં અમૃત ફેરફાર પણ આવેલ હો. જેથી કલ્યાણકારી યોજનાઓ માટે પસંદગી કરતાં પહેલા ઉપર જણાવેલ પાંચ-પાંચ એથી એટલે કે Automatic Inclusion અને સાત, છ તથા પાંચ પ્રકારની તથા ચાર વંચિતતા પરાવતા કુટુંબોની મુલાકાત લઈ એક સર્વેક્ષણ કરાવી તેમની પૂરતી માહિતી મેળવવાની રહેશે. અને જરૂરિયાત જોઇન તેમના માટે ઉપયોગી યોજનાઓ હેઠળ લાભો આપવાના રહેશે. આ સર્વેક્ષણની કામગીરી આ ઠરાવ થયેશી ૧૦ દિવસની અંદર જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશીઓના નેતૃત્વમાં DRDA દ્વારા ગ્રામ્ય કક્ષાએ કામ કરતાં કર્મચારીઓ મારફત જેવા કે, ગ્રામ સેવક, તલાટી-કમ-મંત્રી, વિલેજ લેવલ કો-ઓર્ડિનેટર, VCE દ્વારા પૂર્ણ કરેશી માહિતી Portal ઉપર feed કરવાની રહેશે. સર્વેક્ષણ માટે યુનિવર્સિટી, કોલેજ વિગેરના વિદ્યાર્થીઓની પણ સેવાઓ લઈ શકશે. આ સર્વેક્ષણમાં મળેલ માહિતીના આધારે વંચિત કુટુંબોના કલ્યાણ માટે આગળની કાર્યવાહી સમયબદ્ધ રીતે કરવાની રહેશે.
 3. અત્યાર સુધી ગરીબ કલ્યાણ મેળાના કાર્યક્રમો સુધી અને કાર્યક્રમના દિવસ દરમ્યાન અલગ અલગ વિભાગો દ્વારા ખાસ કરીને સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ, કૃષિ અને સહકાર વિભાગ તથા આર્ટિજાતિ વિકાસ વિભાગ દ્વારા રૂ.૫,૦૦૦/- ની મર્યાદામાં અલગ અલગ પ્રકારની કીટસનું વિતરણ કરવામાં આવતું હતું. આ વર્ષ આ કુટુંબોની પસંદગીમાં કીટસના પ્રકારોમાં જરૂરી ફેરફાર કરવામાં આવે તેમ ઠરાવવામાં આવે છે. આ વર્ષ લાંબાથી કુટુંબોને કીટસ સ્વરૂપમાં ફક્ત એ પ્રકારના સાધનો આપવામાં આવે જે તેમની જરૂરિયાત, કુટુંબની પૃષ્ઠભૂમિ, વારસાગત હુનર અને લીધેલ તાલીમ કૌશલ્ય, ગામમાં તે પ્રકારના ધંધાની Viability વગેરે ચકાસી આપવાના રહેશે. રૂ.૫,૦૦૦/- ની મહત્તમ મર્યાદામાં ફેરફાર કરી વિભાગો જરૂરિયાત પ્રમાણે Income Generating Asset (આવક માટેના સાધનો) પાત્રતા ધરાવતા અને જરૂરિયાતમંદ કુટુંબોને વિનામૂલ્યે આપી શકશે. કઈ પ્રવૃત્તિઓ માટે સાધનો આપી શકશે તે અંગેની એક ઉદાહરણાત્મક(illustrative) યાદી પરિશીષ્ટ-૧ માં સામેલ છે.
 4. <http://ruraldev.gujarat.gov.in> વેબસાઇટ ઉપરથી અથવા ગ્રામ વિકાસ કમિશનરશ્રીની કચેરીમાંથી સામાજિક-આર્થિક અને જાતિ આધારિત વસ્તી ગણતરી મુજબ વંચિત કુટુંબોની યાદી મેળવીને આવા કુટુંબો પૈકી કેટલા કુટુંબોને કયા પ્રકારના કેવા લાભો વિવિધ યોજનાઓ હેઠળ આપવામાં આવશે તે અંગેની માહિતી જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશી દેંક વિભાગ પાસેથી જિલ્લાવાર, તાલુકાવાર અને ગામવાર સંદર્ભિત

- ૧
૩
૫
૭
- કરી ગ્રામ વિકાસ વિભાગને ઉત્તરોત્તર કમિશનરીશ્રી, ગ્રામ વિકાસ વિભાગ કરેશે.
- જાણ કરેશે. રાજ્યસ્તરે મોનીટરીંગ
5. સરકારશ્રીના વિવિધ વિભાગોની નાગરિકોને સાધન સામુહી કે સેવાઓ આપવાની યોજનાઓ અને સબસીડી તથા બેન્કલોન આધારિત યોજનાઓ યથાવત ચાલ રહેશે.
6. ગરીબ કલ્યાણ વર્ષ દરમ્યાન વિવિધ કલ્યાણકારી યોજનાઓનો સચોટ અને સારો અમલ થાય તે જોવાનું રહેશે અને યોજનાઓમાં સમાવિષ્ટ પાત્રતાના ધોરણો પ્રમાણે લાલો આપવાના રહેશે. આ વર્ષ દરમ્યાન સામાજિક-આર્થિક અને જાતિ આધારિત વસ્તી ગણતરીમાં વંચિતતા ધરાવતા કુટુંબોને ટોચઅગ્રાત આપવાનો અર્થ એ છે કે આવા કુટુંબો ઉપર સારીએ ધ્યાન આપવાનું છે અને તેમને આપ્યો શકતા કલ્યાણકારી યોજનાઓના તમામ લાલો પહેલા તેમને આપવામાં આવે તે સુનિશ્ચિત કરવાનું રહે, પરંતુ લાલો ફક્ત વંચિત જ કુટુંબોને આપવામાં આવે તે અનિવાર્ય નથી. વંચિત કુટુંબો ઉપરાંત પણ પાત્રતા ધરાવતી વ્યક્તિઓને યોજનાઓના લાલો યથાવત આપવાના રહેશે.
7. વંચિત કુટુંબોના સર્વે માટેના નમૂના પરિશિષ્ટ-૨ માં સામેલ છે.
8. સર્વેક્ષણના ફોર્મ અને ડિટસના પેકેટ વગેરે ઉપર પંડિત દીનદયાળ ગરીબ કલ્યાણ વર્ષ માટે નિયત થયેલ લોગોનો ઉપયોગ કરવાનો રહેશે.
9. સર્વે કર્યા પછી તાલુકા વિકાસ અધિકારીશી સંબંધિત વિભાગના-અધિકારીઓને વંચિત કુટુંબોને સહાય/લાલો મંજુર કરવા માટે લલામણો સહ માહિતી મોકલશે જ માહિતી ધ્યાને લાછ વંચિત કુટુંબોને સહાય/લાલો મંજુર કરવાના રહેશે.
10. સામાજિક-આર્થિક અને જાતિ આધારીત વસ્તી ગણતરી આધારીત વંચિતતા ધ્યાને લઈ સહાય/લાલો મંજુર કરવા અંગેની સંકલિત માહિતી કમિશનરીશ્રી, ગ્રામ વિકાસ કમિશનરીની કચેરી દ્વારા તથા નિયમિત યોજાતા ગરીબ કલ્યાણ મેળાઓ અંગે સહાય આપવા અંગેની માહિતી વિકાસ કમિશનરીની કચેરી દ્વારા સંકલિત કરવાની રહેશે. આ હુકમો આ વિભાગની સરખા કમાંકની ફાઇલ ઉપર નાણા વિભાગની તા.૧૭/૬/૨૦૧૭ ની નોંધથી મળેલ અનુમતિ અનુવયે કરવામાં આવે છે.
- ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે.

સુશામા
(એસ.એસ.પારેખ)

નાયબ સચિવ,

પંચાયત, ગ્રામ ગૃહનિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગ.

90

નકલ રવાના:-

- માન. ગુપ્તયંગંગાશ્રીના અશ્રસચિવશ્રી, રવણીંગ સંકુલ-૧, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- માન. રા. ક. ગંગાશ્રી (પંચાયત્રી) ના અંગત સચિવશ્રી, રવણીંગ સંકુલ-૨, સચિવાલય,
ગાંધીનગર.
- મુખ્ય સચિવશ્રી ના અંગત સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- અધિક મુખ્ય સચિવશ્રી, નાણાં વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- અગ્ર સચિવશ્રી (આયોજન), સામાજિક પઠીવટ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- અગ્ર સચિવશ્રી, અષા નાગરિક પુરૂષા અને ગ્રાહકોની બાળતોનો વિભાગ, સચિવાલય,
ગાંધીનગર.
- અગ્ર સચિવશ્રી, ઉર્જ અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- અધિક મુખ્ય સચિવશ્રી, ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- અગ્ર સચિવશ્રી, કૃષિ અને સહકાર વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- અગ્ર સચિવશ્રી, સામાજિક ન્યાય અને અંધિકારીતા વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- અગ્ર સચિવશ્રી, મહેશુલ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- અગ્ર સચિવશ્રી (પંચાયત), પંચાયત ગ્રામ ગૃહ નિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- સચિવશ્રી, (ગ્રામ વિકાસ) પંચાયત ગ્રામ ગૃહ નિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- અગ્ર સચિવશ્રી, શિક્ષણ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- અધિક મુખ્ય સચિવશ્રી, શ્રમ અને રોજગાર વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- અગ્ર સચિવશ્રી, આઇઝટિ વિકાસ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.

99
100
101
102

८०

८०

- કમિશનરી આદિત્ત વિકાસ, પિરચા ગુંડા ભવન, ગાંધીનગર
- નિયામકશી અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ, ડૉ. લઘરાજ મહેતા
ભવન, ગાંધીનગર
- નિયામકશી વિકસતી જાતિ, ડૉ. લઘરાજ મહેતા ભવન, ગાંધીનગર
- અધિક કમિશનરી ઉદ્યોગ કમિશનરની કચેરી, ઉદ્યોગ ભવન, ગાંધીનગર
(CSPO)
- સંયુક્ત નિયામકશી કમિશનર કુટીર ઉદ્યોગની કચેરી, ઉદ્યોગ ભવન, ગાંધીનગર
- નિયામકશી ગ્રામ્ય ટેકનોલોજી સંરક્ષા, એક્ટર-૧૨ ગાંધીનગર
- મેનેજરી ડિવેક્ટરી ગુજરાત ઇન્ડસ્ટ્રીજ માર્કેટીંગ કોર્પોરેશન,
ઉદ્યોગ ભવન, ગાંધીનગર
- સર્વે જિલ્હા વિકાસ અધિકારીશી.
- સર્વે નિયામકશી, જિલ્હા ગ્રામ વિકાસ એજન્સી.
- પસંદગી ફાઈલ.
- શાખા સિલેક્ટ ફાઈલ.

સર્વે જિલ્હા વિકાસ
અધિકારીશી
સર્વે નિયામકશી
પસંદગી ફાઈલ
શાખા સિલેક્ટ ફાઈલ

